



## בְּרָכָה פּוֹלֵד ז"ל,

מ"כ הפלמ"ח שנהרגה ע"י

הבריטים ב'ליל וינגייט' ב-26 במרץ 1946;

הספינה 'ברכה פולד' נקראה על שמה.

[הקש כאן](#) לפרטים על ברכה פולד ז"ל באתר ויקיפדיה

### על בְּרָכָה פּוֹלֵד ז"ל, מתוך אתר הפלמ"ח:

בת לוטה ולותר. נולדה בברלין שבגרמניה ביום ב' בטבת תרפ"ח (26.12.1927) למשפחה אמידה ורחוקה מן היהדות. אביה שהיה איש צבא בחיל התותחנים הגרמני, קרא לבתו ברברה על שם "סנטה ברברה", הפטרונית הקדושה של הארטילריה, וכך ביקש להנציח את ארבע שנותיו כקצין צבא בקוויים הקדמיים במלחמת העולם הראשונה.

כבר בילדותה התבלטה ברברה כשאפתנית מאוד, למדה לקרוא בכוחות עצמה, על פי מחברות אחותה הגדולה ממנה, ובבית הספר הצטיינה בלימודים ובספורט ואף זכתה בפרסים רבים. עלייתו של היטלר לשלטון בשנת 1933 הביאה למהפך בחיי המשפחה השקטים. ברברה נתקלה בתופעות אנטישמיות בבית ספרה, ובין הוריה נתגלעו חילוקי-דעות לגבי עתיד חינוכה במציאות החדשה, אמה רצתה להעבירה לבית-ספר יהודי ואביה התנגד לכך. בסופו של דבר הועברה הילדה לבית-ספר יהודי.

"ליל הבודלח" ב-9.11.1938 ניפץ לרסיסים את אמונתו של האב בגרמניה והוא שלח יד בנפשו. האם היתה באותה עת בחופשה בצרפת ומשם יצאה לאנגליה. בלונדון נפגשה עם הבת, שהוברחה בינתיים לשם, דרך הולנד, בעזרת ידיד המשפחה. ברברה הוכנסה לפנימייה בקרבת לונדון ושם חיכתה עד עלייתה לארץ ישראל עם אמה כעבור חודשים אחדים. היא נכנסה ללמוד בגימנסיה "בלפור", ואז שינתה את שמה לברכה.

היא הצטיינה בלימודים, נודעה בדיוקנותה ובבקיאותה בספרות ובמוסיקה וגם נמשכה לפעילות חברתית. תחילה בתנועת "הצופים" ואחר-כך בתנועת "הבונים". כמו כן הייתה קשרית ב"הגנה". לאחר סיום לימודיה התיכוניים בקיץ 1944 הצטרפה עם כמה מחברותיה לפלמ"ח והייתה בפלוגה ח' החונה בקיבוץ "קרית ענבים".

בקיבוץ, היא פגשה והתאהבה בגדעון (ג'וני) פלאי, הבן הבכור של המשק. לאחר שנתפס על ידי הבריטים, בדרכו לבית הערבה ונידון לשבע שנות מאסר, התקיים הקשר ביניהם במכתבים ובביקוריה של ברכה פולד בבית הסוהר במגרש הרוסים בירושלים (גדעון נהרג שנתיים אחריה בקרב על הקסטל בתש"ח). בהמשך יצאה ברכה לקורס מד"סים - קורס קשה, פיזית ומנטלית - ולאחר סיומו יצאה לקורס מ"כים בג'וערה, שבהרי אפרים וגם בו בלטה בהישגיה.

לאחר סיום הקורס עברה לפלוגה ה' של הפלמ"ח, החונה בקיבוץ "משמר השרון". וקיבלה את הפיקוד על כיתת בנות, בפלוגתו של רפי ויינברג. ברכה פולד זכורה כמפקדת קפדנית ("יקית"), שזכתה להערכה רבה. הייתה קפדנית כלפי פיקודיה ומעצמה תבעה שלימות. באזני חבריה הביעה לא פעם את רצונה לצאת לארצות הברית ללמוד רפואה, אך לא עשתה זאת מפאת המצב ששרר אז בארץ.

בליל כ"א באדר ב' תש"ו (24.3.1946) השתתפה, כמפקדת חוליה, במבצע של פלמ"ח וח"ש שנועד להוריד את מעפילי הספינה "אורד וינגייט" בחוף תל אביב, דרומית לנמל.

ברכה, לא הייתה אמורה כלל להשתתף בפעולת "ליל וינגייט", אבל היא וחברתה כרמלה כסה, ביקשו את אישורו של רפי ויינברג להצטרף למשימת כוחות הפלמ"ח. ויינברג אמר, שהוא זקוק לאישור מיגאל אלון, וכשזה התקבל, יצאה ברכה לדרכה האחרונה.

הבריטים, גילו את הספינה והפנו אותה לעתלית, אך זאת לא ידעו, חברי החוליה של ברכה, שהתבצרו בבית ברחוב מרמורק. בגלל תקלה טכנית, לא ניתן האות להפסקת הפעולה, שלמעשה כבר לא היתה נחוצה.

בחילופי האש עם כוחות הבריטים שבאו מכיוון שרונה הסמוכה, נפצעה המפקדת, אחרי שירתה אל המשוריין הבריטי, פצעים אנושים. היא פונתה בידיהם לבית הסוהר ביפו לשם חקירה ומשם הובאה לבית החולים, שבו נפטרה לאחר זמן קצר.

היא הובאה למנוחות בחלקת ה"הגנה" של בית הקברות בנחלת יצחק.

המוני היהודים נהרו אל קברה, משנודע דבר קבורתה הנחפזת והחשאית על ידי המשטרה, שידעה שכח רב צפון בנפילתה של ברכה - כח מוסרי ופיזי המאיים עליהם ומפחידם. הניחה אם ואחות.

העיתונות בארץ פרסמה ידיעות נרחבות על אירועי אותו לילה וביטאון ההגנה "החומה" פרסם כרוז לזכרה ובו תמונתה.

המשורר נתן אלתרמן כתב לזכרה שורות במדורו ב"טור השביעי" וגם הקדיש לה מחזור שירים בספרו "עיר היונה". כמו כן נקראו על שמה ספינת מעפילים ורחוב סמוך למקום נפילתה.

ב-1958 יסדה משפחתה את "האוסף לזכרה של ברכה פולד" בספריה הלאומית והאוניברסיטאית של האוניברסיטה העברית בירושלים.